

מסורת הש"ס

א) ירוש' כלאים פ"ח ה"א, שבת פ"ז ה"ב, סנהדרין פ"ז ה"ה, ז' [נתקנן קטנ:] ג) כרימות ב. ד' [נתקן קטנ:] סנהדרין לד' ע"ט, ז' [נתקן קטנ:] קטנ' כעיי' חולין סט., ו' ת"כ אחרי פרש' ו ה"ד, ח' [נדמים עמ. כ"ב קכ:] ט' [לקמן קיב:] י' [לעיל ד.], ט' כריתות ב., ט' שם ג., ט' ע"ז ט'.

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ל"ו כרימות וכו' ורשבו ופ"ו תנא. כ"ב וכו' מירון של רש"י. וכו' רש"י חד [למוקטרי וכו'] מוקטנן ששקטנו מעל מזבח דמקרי:

שינויי נוסחאות

א) ד"ל דאמר ר' יונה שם תעשה שם תעשה שמוקטרי עשיה לעליה מה עלייה ענש והזהיר אף עשייה ענש והזהיר (כ"י צ.) וע"י רש"י, וע"י [נתקן חות לב:] ב' ל"ל בחוץ. וכן כמקמ' (ש"מ.) בתה"ח:] ג' ל"ל הראשונים. ומסת' הסמוכין קרינן (כ"י צ.) בתה"ח:] וז"ה כרש"י ומסת' על פרשת אחרי מות נשמת ממית (דק"ט:) ד' ל"ל רבה. (בתה"י וש"מ.) כנ"ל כלפנינו: ח' ל"ל נוסף ואליהם קרינן (כ"י צ.) וש"מ:] ו' נילקוט רמז מקצ"ב פרשת אחרי מות נשמת ממית ר' יוחנן עד מה להלן וס' הני מה להלן בשחוטו חוץ אף כאן בשחוטו חוץ. וע"י שר"ק [דחתנ': י' ל"א יחשב לאשר ההוא דם בסנהדרין]. וע"י רש"י ד"ס דם ד"ה הווא מניעא ונע"ב ד"ה שטת. וע"י גס ממוקטרי רש"י דעקר הדקא הווא מום שפך. וכ"פ רש"י בחומש חולין ז' ד. וכ"פ ח"מ, רש"י, יד דוד וסגרי' ואלף ע"ט:] א' ל"ל והעלן וכן להלן בכל הענין: ב' [ח' כמח"י והא דחתנ': י' ל"א חייב לל"ל (ש"מ.) בתה"ח:] ג' [ח' רש"י סבר מוקטרי לל"ל (ש"מ.) בתה"ח.] ד' [ח' רש"י מניח שאני מביא אף לל"ל (ש"מ.) בתה"ח:] ה' [ח' ל"ל פוסלת (ש"מ.) וז"ה ה"ה חות' ל' ע"ט:] וז' ל"ל פנים (ש"מ:) ח' [ח' ל"ל והעלן (ש"מ): ח' חלה חות ב:'] י' [ח' תאמר שאם העלן בחוץ חייב לל"ל והפסד' ומסיד' ואליהם כתיב ואליהם קרינן לשון כ"י. (הרשב"א ושםכ"י.) וז"ה חות ה: ב' כ"פ רש"י וס' כאלן אקשינן לה בבכריות ומשנינן עלה שבת תנא ארבעין (כ"י צ.) ב' כ"פ ר"י מניח עבודת כוכבים ומשני. וז"ה חתי' שטמ"ק כרימות ג' ע"ב ד"ה שבת ועבודת כוכבים: ב' אכל הני לא תנא הכא בהדיא לל"ל (ש"מ.) וז"ה בתוס': ב' ח' והאי קרא בפרשת שחוטו חוץ כתיב (בתה"י. ובכ"י בדר' וש"מ:) א' [ח' מוחין לל"ל (ש"מ.) רש"י:] ב' [ח' על השחוט חייב כ"י. לל"ל (ש"מ:) ב' ח' ל"ק הניא דל"ל דם יחשב. אכל פי מ"ש לעיל חות: י' [ב' ח' ל"ל בפי בערה (הגר"מ:) ל' שייך ביה פסול (בתה"י וש"מ:) א' שמונה לחבירו כוס (בתה"י וש"מ:) ב' ל' ה"ג דאמר ר' יונה אמר קרא שם תעלה ושם תעלה איתקש שאר עשיות ודלעילא כן גריס בקונטרס ורש"ס שכתוב בהן אח"י שם שם, וליחא דבהדיא מוכח ב"פ דכריתות דמדיקשא יליף (בי"ש, כ"י ב.) ח"ט:] ג' ל"ל בהעלם אחד (ד"י.) וכ"כ הגר"צ בשם ס"י: ד' [ח' כד"ו בכונתיהו. ופע"י הניא הגר"צ בכרימות בשם הערוך: ח' ח' חומה דלא משני כ"י לל"ל [ומכירת קשה מזה נתמקן] (בי"ש וח"י ובכ"י בש"מ:) ח' ל"ל ממוקטרי (ח"י וש"מ):

השוחט והמעלה

ה"ג דאמר רבי יונה אמר קרא שם תעלה ועלוסיד ושם תעשה.

איתקש שאר עשיות להעללה מה העללה לא ענש אלא אם כן הזהיר אף שחיטה לא ענש אלא א"כ הזהיר: **אשכחן מוקטרי בפנים** [ז] **שהעלן בחוץ.** שחוט' פנים שהיו עומדים להקטירן בפנים והעלו [ז] בחוץ מייד

כדכתיב **והעללה** (ויקרא ז') ואל

פתח אהל מועד לא יביאנו כדלויין

להביאן לפנים ולהעלותן הכתוב

מדבר: **מוקטרי חוץ.** שחוט' חוץ

שעומדין ליקטר בחוץ ולא בפנים:

ואליהם תאמר. זהו מחילת פרשת

העללה וסמוכה לפרשת שחוט' חוץ

על הראשונים [ח] דמשמע'י בשחוט' חוץ

[ט] שאמר שאם העלו בחוץ מייד

ועליהם קרינן: **ואליהם כתיב.** לשון

קושא הו': ה"ג אלא **נדפסת דבי ר'**

ישמעאל **ואליהם תאמר** **לערב**

פרשיוס. וי"ו מוסף על שני ראשון

ומערב הפרשיות לומר שאף שחוט' חוץ

העלן בחוץ מייד: **ל"ו כריפות**

צטורה. וקחשיב התם המעלה בחוץ

[ט] והיונן זה מניינא למה לי ואמר רבי

יוחנן שאם עשאן כולן כהעלם אחד

חייב על כל אחת ואחת הא תרמי

יניחו לחיובא המעלה איברי פנים

והמעלה איברי חוץ דכיון דגמרת

להו כהיקשא או כגזירה שוה הוה

ליה כל חד וחד גוף עבירה ומייב

על כל אחת ואחת אפילו כהעלם אחד

וניחמי שלשים ונשב [ז] והא ליכא לשנויי

שם העללה קמני כי היכי דקא חשיב

המחלל את השבת [א] והעובד עבודה

כוכבים כדחל ואע"ג דטובא חיובי

איכא דכ"י [ב] שנינו ככרימות [ו] ואקשינן

עלה [ה] שבת ועבודה כוכבים [ג] [ומשני]

תנא חילוקין שלהן במקומן דמנן

במסכת שבת (דף עג.) אבות מלאכות

ארבעים חסר אחת ועצודת כוכבים

תנינא כסנהדרין (דף ס:) אחד העובד

ואחד הזובח ואחד המקטר ואחד

המנסך **אכל ב' ח' הכא לא תנא כהדיא**

המעלה איברי פנים והמעלה איברי

חוץ ואף על גב דליכא למשמע

מפלוגתא דרבי יוסי הגלילי ורבנן

כהדיא מיהא לא תניניה בתרמי: **והא**

דפסן. לקמן בממיתין (דף ק.)

הוורק [מקנת] דמים בחוץ שלא נתן

ארבע מתנות אלא מתנה אחת מייד

דהויה זריקה בפנים דכוותיה דתנן

(לעיל דף לו:) כל הניתנין על מזבח

החילון שנתנן במתנה אחת כיפר:

מגלן. דלחייבי אוריקת דס בחוץ הא

שחיטה והעללה הווא דכתיב: **דס יחשב דס שפך לרבות את הוורק.** והאי קראי [ח] בשחוט' חוץ

כתיבי: **או זבח.** כתיב גבי העללה או לרבות את הוורק: **לתקן.** דלא תימא עד דמסיק עולה ושלמים: **לא יביאנו.** משמע חד: **ואינו**

חייב על החסר. לקמן [קס:] פליגי זה איכא למאן דאמר על אכר חסר ואיכא למאן דאמר על כהמה חסירה עד שיעלה כל כהמה

ואיכא למאן דאמר על הקטרה חסירה כגון פחות מכזית: **אוסו.** שלם משמע: **חד למוקטרי פנים כו'.** דאי כתב חד הוה אמינא

הני מילי מוקטרי חוץ אכל מוקטרי פנים מיחייב דהא מהדרינן פוקעין [ט] דחסרו אלמא הקטרה היא: **והא פניא.** בניחומא: **ורע"**

סבר מוקטרי פנים. שחוט' פנים שחסרו כגון פקעו מעל האור והעלן בחוץ מייד דהא מהדרינן פוקעין: **ור' ישמעאל נפקא ליה מאו**

אשר ישחט. אע"ג דל"טטריך מחוץ למחנה דלקמן [ע"ב] אפילו הכי אשר ישחט יתירא הווא דמאי למיכתב אל [ב] מחוץ למחנה אייתר ליה אשר ישחט

לרבות שחיטת העוף: **ההוא מיבעיא ליה** [ו] **ההשחוט העוף חייב ואינו חייב על המולק.** והילכך א"לטטריכו מרזייהו דאי כתיב אשר ישחט

לרבות שחיטת העוף הוה אמינא כל שכן מליקה שא"י דרך הכשירו בפנים להכי כתיב דס שפך [ח] לרבות את העוף והדר כתיב אשר ישחט

למעוטי מולק: **אין לי אלא שוחט כהמה.** כדכתיב [ויקרא ח'] אשר ישחט שור או כשב: **ומה שחיטה שאין.** זה דרך הכשירו של עוף בפנים חייב עליה

בחוץ מליקה לא כ"ש: **פ"ל זה הדבר.** אשר זוה וגו' וסמין ליה אשר ישחט שחיטה ולא מליקה: **לגזירה שוה.** מפורשת ב"ש נוטלין (ב"ב

דף קכ:) ובגדרים כפרק [כ] כתרס' (דף עט.) **הקומץ.** מנחה בחוץ ולא הקטיר פטור: **מנא ליה.** דפטור: **ופרכינן מהי סיחי לחיובא.**

דל"טטריך קרא למיפטריה: **מה לשחיטה שכן פוסלת כפסח ששחטו שלא לאוכלין.** כגון לחולה וחקן שאין יכול לאכול כזית כדכתיב

(שמות יב) איש לפי אכלו תכוסו תאמר בקומץ מנחה דלא שייך [ז] פסול שלא לאוכליו ובקבלה נמי אפילו כפסח לא מיפסללא כדאמרן

כפרק תמיד נשחט (פסחים דף סא.) רבי אומר לשון סורסי הווא או כאלם שאומר [א] כוס לי טלה זה כדשחיטה לחודה הווא דפסלה מחשבת אוכלין:

סיחי מוריקא. דלא פסלה שלא לשם אוכלין כפסח ומחייב עלה בחוץ וה"ה לקמילה וקבלה: **שכן זר חייב עליה מיהא.** שכן כן בקמילה

וקבלה דבעינן עבודה תמה ולא עבודה ישא אחריה עבודה כדאמרין פרק כראשונה בסדר יומא (דף כד.) והני מרזייהו יש אחריהן עבודה:

פרק שלשה עשר זבחים

קו.

ה"ג א' דאמר רבי יונה. כפ"ק דכריתות (דף ג:) מהיקשא יליף: **הני תלתין ושב** הויין **דאיבא המעלה והמעלה.**

דכיון דגמרת להו כהיקשא או כגזירה שוה הוה ליה כל חד וחד גוף עבירה ומייב על כל אחת ואחת אפי' כהעללה [ז] אחת והשחוט ומעלה

נמי דקמני התם בתרמי לא ידעינן

כזה תרמי לאוי אלא כגזירה שוה פי'

בקונטרס והא ליכא לשנויי שם העללה

קמני כי היכי דקא חשיב המחלל

את השבת כדחל ואע"ג דטובא חיובי

איכא דהכי שנינן לה ככרימות (דף ג:) **דאקשינן** עליה שבת ועבודה כוכבים

תנא חלוקים שלהן במקומן דמנן במס'

שבת (דף עג.) אבות מלאכות מ' חסר

אחת ועצודת כוכבים תנינן כסנהדרין

(דף ס:) אחד העובד ואחד הזובח ואחד

המקטר ואחד המנסך אכל הני לא תנא

הכא כהדיא המעלה איברי פנים

והמעלה איברי חוץ ואע"ג דליכא

למשמעה מפלוגתא דרבי יוסי הגלילי

ורבנן כהדיא מיהא לא תניני בתרמי

עכ"ל וקאם תימא גבי עבודה כוכבים

היכי קאמר התם כפ' קמא דכריתות

(ג:) דקמני יתסון אבינייהון [ד] **פירוש**

במקומן הא ליכא למשמע ממתני' דד'

מימות אלא חיוב טטאל האנן עבודות

אכל חילוק טטאלות לא שמעינן מינה:

דאיבא המעלה והמעלה קשיא.

[ה] **קשה** מהא דלא משני

ההיא דכריתות (ג"א סז) כרבי יוסי

הגלילי דפטור מוקטרי חוץ:

מאי עביד ל"ה א"חלף. * תימא [ט]

דקן סוגיא דלא כרבא אלא

כאז"י דפ' השואל (ב"מ דף קז:) דסבר

לה כרבי יאשיה דפ' ד' מימות (סנהדרין

דף סו:) דנע"י קרא לחלק גבי אביו

ואמרו: **חד למוקטרי פנים** שחסרו

וחד למוקטרי חוץ שחסרו. **הכא לא**

שייך למילף מואליהם תאמר או הכאה

משום משום דכפנים טעמא

דמהדרינן פוקעין ומשיבא הקטרה

ולא שייך למילף למוקטרי [ח] חוץ:

ליה * **מזה הדבר דתניא** **אשר ישחט אין לי**

אלא שוחט בהמה שחט עוף מנ"ל ת"ל או אשר ישחט **יכול** [י] **אף המולק**

ורזין הוא מה שחיטה דאין דרך הכשירה בפנים חייב מליקה שדרך הכשירה

בפנים אינו דין שהוא חייב **ת"ל** [זה הדבר ורבי עקיבא אמר לך ההוא מיבעי

ליה [לגזירה שוה והא דתנן] [הקומץ והמקבל דמים בחוץ פטור מנלן

ומהיבא תיתי דחייב תיתי משחיטה [ימה לשחיטה] **שבכן נפסלת** [יז]

שלא לאוכלין **תיתי מוריקא** מה לזריקה שכן זר חייב עליה **מיתה**

עין משפט נר מצוה

ה א מ"י פרק יז מהלכות

מעש"ק הלכה ד:

ו ב מ"י שם הלכה יג:

ג מ"י פ"יט שם הלכה ג:

ד ד מ"י שם הלכה יא:

ה ה מ"י שם הלכה ט:

ו רז מ"י פ"ח שם הלכה יח:
י ח מ"י פ"יט שם הלכה ו:
יא ט מ"י פ"ב מהלכות קרנן

פסח הלכה ג:

תורה אור השלם

- כי אם במקום אשר יבחר ידוהו באחד שבטדך שם תעלה עלתיוך ושם תעשה כל אשר אנכי מצוהך: דברים יב, יד
- ואלהם תאמר איש איש מבית ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם אשר יעלה עלה או ובתו: ויקרא יז, ח
- ואל פתח אוהל מועד לא תביאו להקריב קרבן לידוהה לפני מושבן ידוהו דם יתושב לאיש הדווא דם שפך וזכרת האיש הדווא מקריב עמו: ויקרא יז, ד
- ואל פתח אוהל מועד לא תביאו לעשות אותו לידוהה וזכרת האיש הדווא מעשהו: ויקרא יז, ט
- איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במזבחו או אשר ישחט מזבח למזבחה: ויקרא יז, ג
- דבר אל אהרן ולא בניו ואל בני ישראל ואמרת אליהם זה הקריב אשר צוה ידוהה לאמור: ויקרא יז, ב

גליון הש"ס

[תוס' ח"ה פ"א וכו'] תיבה הדך סוגיא וכו'. ע"י כ"ק דף נד ע"א בתוס' ד"ה או מבני וכו':]

מוסף רש"י

הוורק מקצת דמים. כגון ממנה אחת. ואפילו מחטאות הפנימיות שכל מנתיהן מעטות: חייב. ליתכן דלא בטו כתיב מחיר, וכדי אלמור נמי מורה כח כדלמקרא לקמן [קטן קי.] דם יחשב לרבות הוורק. דס קדשים חוץ שוא ככרם, ומחלני מום שפך ובפרשת שחוט' חוץ כתיב [סנהדרין ד:'] לרבות שחיטת העוף. על שחטוה שחט חוץ מייד כרת דלפילו השחוט עוף קדשים בחוץ כדנפקא לן בחומת הניס ונצחיס מוא אשר ישחט, ואינו מייד על המליקה של עוף בחוץ דזה משמע כענין שחטורס כפרסו וז מייד ולא כי יתלקן [י"ב קכ: רשב"ם:] שלא לאוכלין **בפסח**. שאם שחטו שלא לאוכלין, כגון לחולה ולחקן שאין יכולין לאכול כזית, פסול ואפילו חן בעליו, דכתיב איס לפי אכלו. אפילו כזית, ושאר עבודות לא פסלי שלא לאוכלין. דכתיב מסיסו ומניא (פסחים סא.) רבי אומר לשון סורסי הווא או כאלם האומר לחבירו כוס לי טלה זה, והכי אמרינן כפסחים (פסח:) דאין מחשבת אוכלין בזריקה (רע"ד ד.) שכן זר חייב עליה מיתה. [שהא] עבודה תמה. עבודה שהיא גומרת ומתממת את הדבר, ולא שיש אחריה עבודה כגון שחיטה וקבלה והולכה שיש אחריה זריקה, אכל וזריקה עבודה אחרונה שגדס, וכן הקטרה כקומץ מנחה ובאצרים ופדורים, וכן ניסוך היון בכל הסנה וכן הניס כגן (יומא כד.):

שיטה מקובצת

אתיא הבאה הבאה. פי' דכתיב בשחוט' חוץ לא יביאו כתיב כהעללה לא יביאנו מה להלן בשחוט' חוץ אף כאלן בשחוט' חוץ (ב"ש).